

ОДЕСКИЙ НАЦИОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФЗАГАЛЬНОЇ І КЛАНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ та ФАРМАКОГНОЗІЇ

Вибіркова дисципліна «Сучасні антимікробні препарати»

СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО

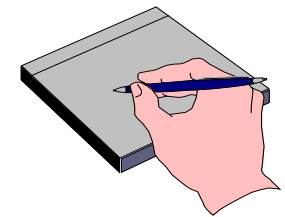
ПРОТИМІКРОБНІ ЗАСОБИ

К.мед.н., доц. Шемонаєва К.Ф.

Друкується за рішенням ПЦМК фармацевтичного факультету прот. №1 від 28.08.2023

КЛАСИФІКАЦІЯ СУЧАСНИХ АНТИМІКРОБНИХ ЗАСОБІВ

- дезинфікуючі та антисептики
- антибіотики
- сульфаніламідиди
- різної хімічної структури – *похідні*:
  - нафтиридину. Хінолони (кислоти налідиксова, ін.). Фторхінолони (ціпрофлоксацин, ін.)
  - імідазола (метронідазол, тинідазол)
  - 8-оксихіноліну (хлорхінальдол, нітроксолін, ін.)
  - нітрофурану (фуразолідон, фурадонін та ін.)
  - хіноксаліну (діоксидин, хіноксидин)
- по спеціальним показаннями:
  - протитуберкульозні
  - протисифілітичні
  - протипротозойні

АНТИМІКРОБНА ТЕРАПІЯ

Що визначає ефект антибіотика?

❑ Це взаємодія трьох складових:

- патогену
- препарату
- Макроорганізму

Взаємодія препарату з макроорганізмом – це фармакокінетика, вона включає адсорбцію та розподіл препарату в тканинах, його зв'язування з білками та особливості виведення, а також токсичні ефекти

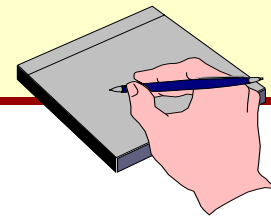
Взаємодія патогену та препарату це фармакодинаміка, вона залежить насамперед від чутливості мікроорганізму та наявності у нього маркерів антибіотикорезистентності

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

- **резистентність**
- **дисбактеріоз**
- ❖ **50% летальності з інфекціями карбапенемаза-продукувальною *Klebsiella pneumoniae*;**
- ❖ **50% летальність протягом 30 діб з інфекціями *Enterobacteriaceae*, які продукують OXA-48;**
- ❖ **40% летальність з інфекціями, карбапенемаза-продукувальними *Enterobacteriaceae*;**
- ❖ **43,4% летальність протягом 30 діб з інфекції *P. aeruginosa*;**
- ❖ **55% летальність ESBL-продукувальною *K. pneumoniae***

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Резистентність спричинена:

- ❖ генетичною мутацією бактеріальних клітин
- ❖ нераціональним використанням антимікробних лікарських препаратів у
- ✓ ветеринарії
- ✓ закладах охорони здоров'я
- ❖ вживанням у неправильній дозі
- ❖ порушенням режиму прийому (з коротким періодом напіввиведення, вживання один раз на добу)
- ❖ недостатньою тривалістю курсу лікування або перевищенням термінів
- ❖ одночасним вживанням певних продуктів харчування або інших ЛЗ, які погіршують біодоступність антибіотиків.
- ❖ самолікуванням
- ❖ браком інвестицій у розробку нових ліків

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Розповсюдженість АБР (антибіотикорезистентності):

- *E. faecium* VR - ванкоміцинрезистентний *E. faecium*;
- *S. aureus* MR - метицилінрезистентний золотистий стафілокок;
- *K. pneumoniae* KPC - *K. pneumoniae*, що продукує карбапенемази;
- *A. baumannii* MDR - *A. baumannii* із множинною резистентністю до антимікробних препаратів;
- *P. aeruginosa* MDR - *P. aeruginosa* із множинною резистентністю до антимікробних препаратів;
- Enterobacteriaceae ESBL - грамнегативні ентеробактерії, що продукують β -лактамази розширеного спектру;

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Дисбактеріоз

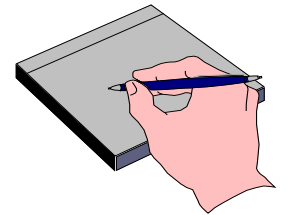
«Антибіотик-асоційована діарея (ААД)

Статистика: у кожного 3-го пацієнта, що приймає АБ

- ❑ В нормі симбіотичні бактерії перевищують кількість наших власних клітин у 10 разів;
- ❑ 98% з них локалізуються в нижніх відділах шлунково-кишкового тракту
- ❑ винищення цієї групи мікроорганізмів впливає на обмін речовин, імунітет, когнітивні здібності, зумовлює значні несприятливі зміни розвитку нашого організму.

Ризик розвитку:

- ❖ вік <6 та >65 років
- ❖ наявність хронічних захворювань ШКТ
- ❖ імунна недостатність
- ❖ тяжкість основної патології
- ❖ тривале перебування на стаціонарному лікуванні

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Причини Дисбактеріозу:

- посилення моторики шлунково-кишкового тракту на тлі антибіотикотерапії
- ✓ клавуланова кислота (захищені пеніциліни)
- ✓ макролідів (стимулюють мотилінові рецептори кишки)
- ✓ цефалоспорины (цефтріаксон і цефоперазон – підсилюють кишкову перистальтику, спричиняють біліарну недостатність та мальдигестію
- ✓ пеніциліни спровокують сегментарний коліт.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Причини Дисбактеріозу:

- дисбаланс кишкової мікрофлори
- зниження вуглеводної ферментації
- пригнічення утворення коротколанцюгових жирних кислот
- осмотичне виділення води
- зменшення всмоктування рідини та електролітів у товстій кишці
- втрата бар'єрних властивостей здорової мікрофлори
- проліферація патогенів: *Clostridium difficile*, *Candida albicans*, *Klebsiella oxytoca* тощо
- патогени руйнують клітини кишкового епітелію
- спричиняють токсикогенну або інвазивну діарею, коліт

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Симптоми дисбактеріозу

- ✓ здуття живота
- ✓ нудота
- ✓ блювання
- ✓ метеоризм
- ✓ запор, що чергується з діареєю.
- ✓ у жінок дисбактеріоз призводить до рецидивних генітальних інфекцій
- ✓ неспецифічні симптоми:
  - порушення сну
  - зміна настрою
  - підвищена сприйнятливність до інфекцій
  - швидка стомлюваність і загальна слабкість

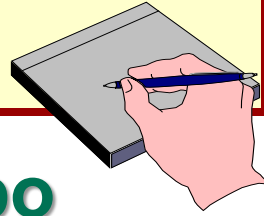
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Попередження Дисбактеріозу:

- раціональне призначення антибіотиків
- використання пробіотиків у моно- чи комбінованій терапії:
  - перша позиція – *Saccharomyces boulardii*
  - друга позиція – двоштамова комбінація *Lactobacillus acidophilus* CL1285 + *Lactocaseibacillus casei* LBC80R
  - третя позиція – триштамова комбінація *Lactobacillus acidophilus* + *Lactobacillus delbrueckii* subsp. *bulgaricus* + *Bifidobacterium bifidum*
  - четверта позиція – чотириштамова комбінація *Lactobacillus acidophilus* + *Lactobacillus delbrueckii* subsp. *bulgaricus* + *Bifidobacterium bifidum* + *Streptococcus salivarius* subsp. *thermophiles*.

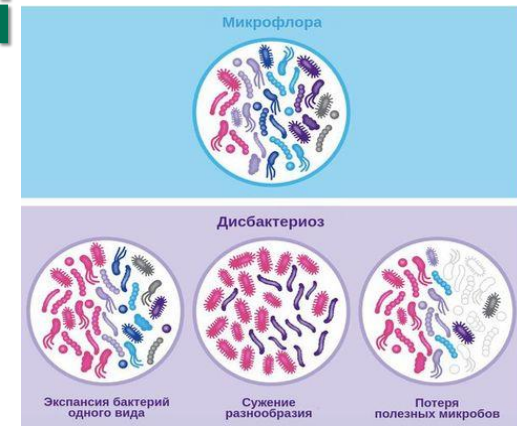
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

наказ МОЗ України від 3 серпня 2021 року № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах / закладах надання соціальних послуг / соціального захисту населення», доя забезпечення надання якісної, ефективної та безпечної медичної допомоги при лікуванні антимікробними препаратами

Вимоги до антибіотикотерапії:

- визначати чутливість збудників до АБ
- раціонально комбінувати АМП
- визначати тривалість АБТ
- запобігати несприятливим лікарським взаємодіям
- здійснювати деескалацію/ескалацію АБТ
- Здійснювати оптимізацію дозування АМП
- змінювати ЛФ антибактеріального препарату
- Попереджати негативну дію АБТ

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Вимоги до антибіотикотерапії:

- **Ескалація** – переведення пацієнта на: ін'єкційне введення АМП після перорального; прийом АМП широкого спектру дії після АМП вузького спектру дії; комбіновану АМП-терапію після монотерапії АМП;
- **Деескалація** – переведення пацієнта на: пероральний прийом АМП після ін'єкційного введення; прийом АМП вузького спектру дії після призначення АМП широкого спектру; монотерапію АМП після комбінованої антимікробної терапії (далі - АМП-терапія);
- **Оптимізація дозування АМП** – незначні зміни в призначенні АМП, які не зазначені у визначеннях деескалації та ескалації АМП, такі як, наприклад, зниження добової дози і кратності введення АМП

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Альтернатива антибіотикам:

- використання бактеріофагів, котрі належать до класу вірусів

Бактеріофаги - частина імунної системи людини

- ❖ захищають організм від вторгнення бактерій;
- ❖ здатні руйнують клітинні стінки лише тих бактерій, проти яких вони спрямовані
- ❖ не пригнічують нормальної мікрофлори кишечника
- ❖ можуть використовуватися для лікування дітей раннього віку та вагітних
- ❖ не спричиняють побічних токсичних та алергічних реакцій і не мають протипоказань

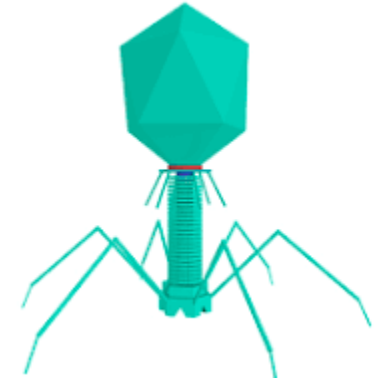

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Бактеріофаги

Механізм дії

- ❖ Закріплюючись на бактерії, бактеріофаги вводять свій генетичний матеріал усередину
- ❖ ДНК бактеріофага перепрограмує геном бактеріальної клітини на створення нових фагів
- ❖ Вихід нових фагів з бактеріальної клітини супроводжується її руйнуванням
- ❖ Завдяки генній інженерії бактеріофаги модифікуються
- ❖ отримують штами фагів, які можуть уражати широкий спектр бактерій
- ❖ адаптовані бактеріофаги спрямовані на конкретні бактерії (персоналізована фаготерапія)
- ❖ фаготерапія успішна в хворих з множинною резистентністю проти антибіотиків

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Нові перспективи

quorum sensing (відчуття кворуму)

- ❖ бактерії можуть координувати свої дії при активації quorum sensing
- ❖ патогенні бактерії набувають патогенних властивостей, синтезуються фактори вірулентності
- ❖ мішень - низькомолекулярні сигнальні молекули (автоіндуктори)
- ❖ підвищення щільності популяції бактерій до критичного рівня призводить до збільшення кількості автоіндукторів
- ❖ активізується система quorum sensing, бактерії починають діяти скоординовано (соціальна поведінка)
- ❖ із природних матеріалів (синтез de novo) отримано - «антикворумні» препарати, що блокують бактеріальну взаємодію бактерій.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Правила ВООЗ, Система AWaRe, класифікує антибіотики на 3 групи (Наказ МОН України 03 серпня 2021 року [№ 1614](#)

- ❖ **Група доступу – Access** (АМП, які лікар може призначити самостійно для лікування і профілактики інфекційних захворювань у відповідності до затверджених в ЗОЗ протоколів або алгоритмів лікування)
- ❖ **Група спостереження – Watch** (АМП, призначення яких має бути погоджено клінічним провізором, в тому числі шляхом впровадження нових клінічних протоколів емпіричної АМП-терапії;)
- ❖ **Група резерву – Reserve** (резервні АМП, призначення яких має бути узгоджено із клінічним провізором, шляхом заповнення форми преавторизації АМП групи резерву)

60% антибіотиків, які використовуються з медичною метою, мають бути із групи доступу.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Група W (від Watch), або група спостереження – це антимікробні препарати високого пріоритету для медицини

- **вищий потенціал до розвитку антимікробної резистентності**
- **Об'єми їхнього споживання треба контролювати**
- **належать азитроміцин, ванкоміцин, левофлоксацин, цефіксим, цефотаксим, цефтріаксон, цефтазидим, цефуроксим, ванкоміцин, ципрофлоксацин, кларитроміцин, меропенем, піперацилін-тазобактам тощо.**

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Група R (від Reserve), або група резерву - резервні антимікробні препарати, які використовуються:

- у якості останньої надії, якщо попереднє лікування зазнало невдачі
- використання інших засобів неможливе для лікування інфекційних захворювань, викликаних мультирезистентними мікроорганізмами
- належать азтреонам, колістин, лінезолід, поліміксин В, меропенем-ваборбактам, цефтазидим-авібактам, плазоміцин тощо

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

- ❖ **Група доступу – Access** – ефективні та широко вживані антибіотики з низьким потенціалом до розвитку антимікробної резистентності
- ❖ Ці антибіотики є препаратами I та II лінії терапії більшості бактеріальних захворювань і мають становити $\geq 60\%$ лікарських призначень
- ❖ До них відносяться **амікацин, амоксицилін, амоксицилін/клавуланат, гентаміцин, доксацилін, кліндаміцин, цефазолін, метронідазол, нітрофурантоїн, ко-тримаксазол тощо**

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

- ❖ **Група доступу – Access** – ефективні та широко вживані антибіотики з низьким потенціалом до розвитку антимікробної резистентності
- ❖ Ці антибіотики є препаратами I та II лінії терапії більшості бактеріальних захворювань і мають становити $\geq 60\%$ лікарських призначень
- ❖ **амікацин**
- ❖ **амоксицилін**
- ❖ **амоксицилін/клавуланат**
- ❖ **гентаміцин**
- ❖ **доксацилін**
- ❖ **кліндаміцин**
- ❖ **цефазолін**
- ❖ **метронідазол**
- ❖ **нітрофурантоїн**
- ❖ **ко-тримаксазол**

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

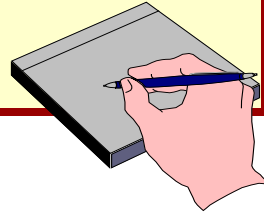
Група W (від Watch), або група спостереження – це антимікробні препарати високого пріоритету для медицини. У них вищий потенціал до розвитку антимікробної резистентності

Об'єми їхнього споживання треба контролювати

- **До цієї групи належать азитроміцин, ванкоміцин, левофлоксацин, цефіксим, цефотаксим, цефтріаксон, цефтазидим, цефуроксим, ванкоміцин, ципрофлоксацин, кларитроміцин, меропенем, піперацилін-тазобактам тощо.**

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

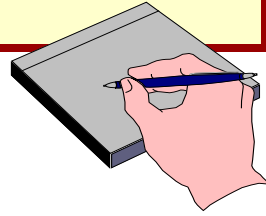
Правила ВООЗ

Група спостереження для антибіотиків

- ✓ цефтріаксон
- ✓ цефазолін
- ✓ цефуроксим
- ✓ цефтазидим
- ✓ цефтазидим-авабактам
- ✓ цефотаксим
- ✓ ципрофлоксацин
- ✓ кларитроміцин
- ✓ левофлоксацин
- ✓ моксифлоксацин
- ✓ меропенем
- ✓ Кліндаміцин
- ✓ клоксацилін

ГРУПА РЕЗЕРВУ

- ✓ азтреонам;
- ✓ ● цефтаролін
- фосаміл;
- ✓ ● цефтазидим-
- авібактам;
- ✓ ● цефтобіпрол
- медокаріл;
- ✓ ● цефтолозан-
- тазобактам;
- ✓ ● колістин;
- ✓ ● далбаванцин;
- ✓ ● далфопрістин-
- квінупрістин;
- ✓ ● даптоміцин;
- ✓ ● еравациклін;
- ✓ ● фаропенем;

- ✓ ● фосфоміцин;
- ✓ ● лінезолід;
- ✓ ● меропенем-
- ваборбактам;
- ✓ ● міноциклін;
- ✓ ● омадациклін;
- ✓ ● орітаванцин;
- ✓ ● плазоміцин;
- ✓ ● поліміксин В;
- ✓ ● тедізолід;
- ✓ ● телаванцин;
- ✓ ● тайгециклін

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

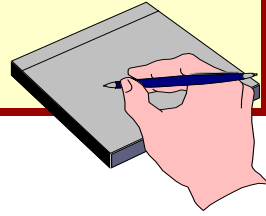
В амбулаторних умовах за неважких інфекційно-запальних процесів або планових втручань у осіб без факторів ризику може застосовуватися емпіричний підхід з урахуванням класифікації AWaRe або епідеміологічних даних про антибіотикочутливість

При тяжких інфекціях в умовах стаціонару практикується підхід емпіричної терапії з переходом на антибіотик вузького спектра за результатами бакпосіву

Лікування хронічних рецидивуючих інфекцій завжди ґрунтуватиметься на даних бактеріологічних досліджень.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Правила АБТ

Перед початком антибіотикотерапії лікуючий лікар надає зрозумілою мовою та у доступний для пацієнта спосіб наступну інформацію:

- 1) причина призначення антибактеріального препарату;
- 2) МНН (основна діюча речовина);
- 3) лікарська форма антибактеріального препарату, шлях введення та індивідуальні особливості дозування антибактеріального препарату (за наявності);
- 4) запланована тривалість антибіотикотерапії;
- 5) особливості взаємодії антибактеріального препарату з їжею чи з іншими лікарськими засобами;
- 6) ознаки розвитку побічних реакцій, внаслідок прийому призначеного антибактеріального препарату та способи їхнього усунення.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

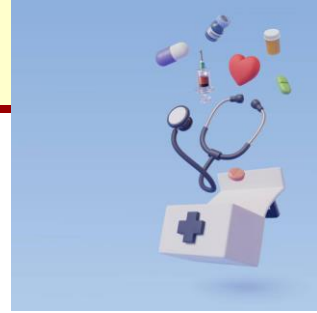

Правила АБТ

проводити оцінку ефективності АБТ, доцільність продовження кожні 48-72 годин після початку введення АБП, із врахуванням:

- ✓ динаміки проявів системної запальної відповіді (рівню прокальцитоніну);
- ✓ загального клінічного стану пацієнта;
- ✓ даних щодо чутливості до АБП
- ✓ перші 12-24 год не оцінюють (максимальна бактерицидна дія через 24-48 год)
- ✓ Виключення - прогресуюче погіршення стану пацієнта (порушення свідомості, нестабільність гемодинаміки, тяжка дихальна недостатність) або отримання результатів мікробіологічного дослідження, що вказують на потребу ранньої корекції антибіотикотерапії.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АНТИМІКРОБНОЇ ТЕРАПІЇ

Дієта

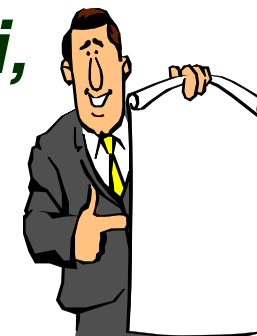
правила:

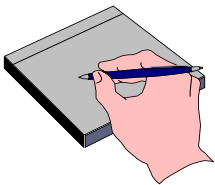
- Тетрацикліни, фторхінолони не можна вживати із молочними продуктами, бо це загрожує зменшенню їх біодоступності;
- ко-тримоксазол не радять вживати із зеленню, молоком, печінкою, зерновими продуктами;
- антибіотики краще не вживати із жирною їжею, оскільки це може підвищити ризик виникнення запальних захворювань кишечника (зокрема, хвороби Крона) внаслідок синергізму токсичного впливу жирної їжі та антибіотиків на ентероцити;
- грейпфрут здатний пригнічує метаболізм багатьох лікарських засобів, може збільшити токсичність низки антибіотиків.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ХІМІОТЕРАПІЇ

- **Раціональний вибір препарату** (в залежності від чутливості збудника захворювання, супутніх захворювань, анамнезу та ін.)
- **Ранній початок лікування**
- **Шляхи введення** (в залежності від локалізації патологічного процесу, супутніх захворювань)
- **Вибір дози** для створення терапевтичної концентрації (в залежності від ваги, віку, статі, супутньої патології та ін.)
- **Інтервал введення** (в залежності від фармакокінетичних властивостей препарату)
- **Тривалість лікування** (принцип шлейфу - продовження лікування до зникнення симптомів)
- **Комбіноване лікування**
- **Підвищення імунологічної реактивності організму** (пробіотики, вітамінпрепарати, імуномодулятори)

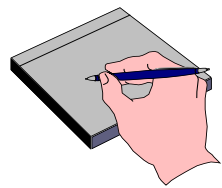
АНТИБІОТИКИ –

речовини переважно біологічного походження (біосинтетичні), їх напівсинтетичні та синтетичні аналоги, які надають шкідливу чи згубну дію на чутливі до них мікроорганізми

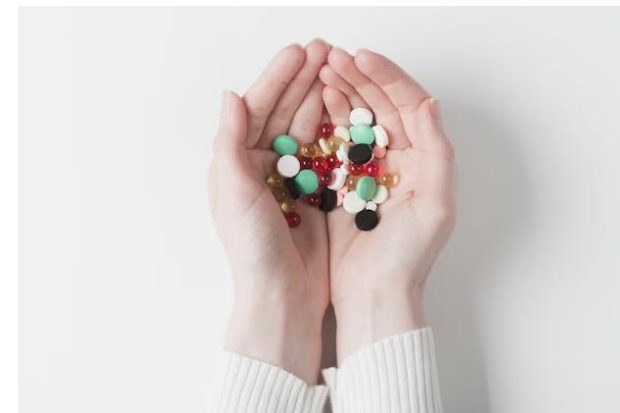
ПО ПОХОДЖЕННЮ:

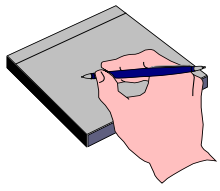
- **Плісневі гриби** (пеніциліни, цефалоспорины та ін.)
- **Променисті гриби** (стрептоміцин, левоміцетин, тетрациклін)
- **Бактерії** (граміцидин)
- **Синтетичні аналоги та похідні природних антибіотиків**

КЛАСИФІКАЦІЯ АНТИБІОТИКІВ ПО АНТИМІКРОБНОМУ СПЕКТРУ

- **З переважною дією на G_r^+ мікрофлору:**
  - бета-лактамі антибіотики (*пеніциліни, цефалоспорини, бета-лактамоподібні*)
  - макроліди та азаліди
  - по спеціальним показникам
- **С переважною дією на G_r^- мікрофлору:**
  - аміноглікозиди
  - поліміксини
- **Що діють на G_r^+ и G_r^- мікрофлору:**
  - тетрацикліни
  - левоміцетин
- **Що діють на G_r^+ и G_r^- мікрофлору та застосовуються **ЗОВНІШНЬО****
- Протигрибкові (полієни та ін.)
- Протипухлинні

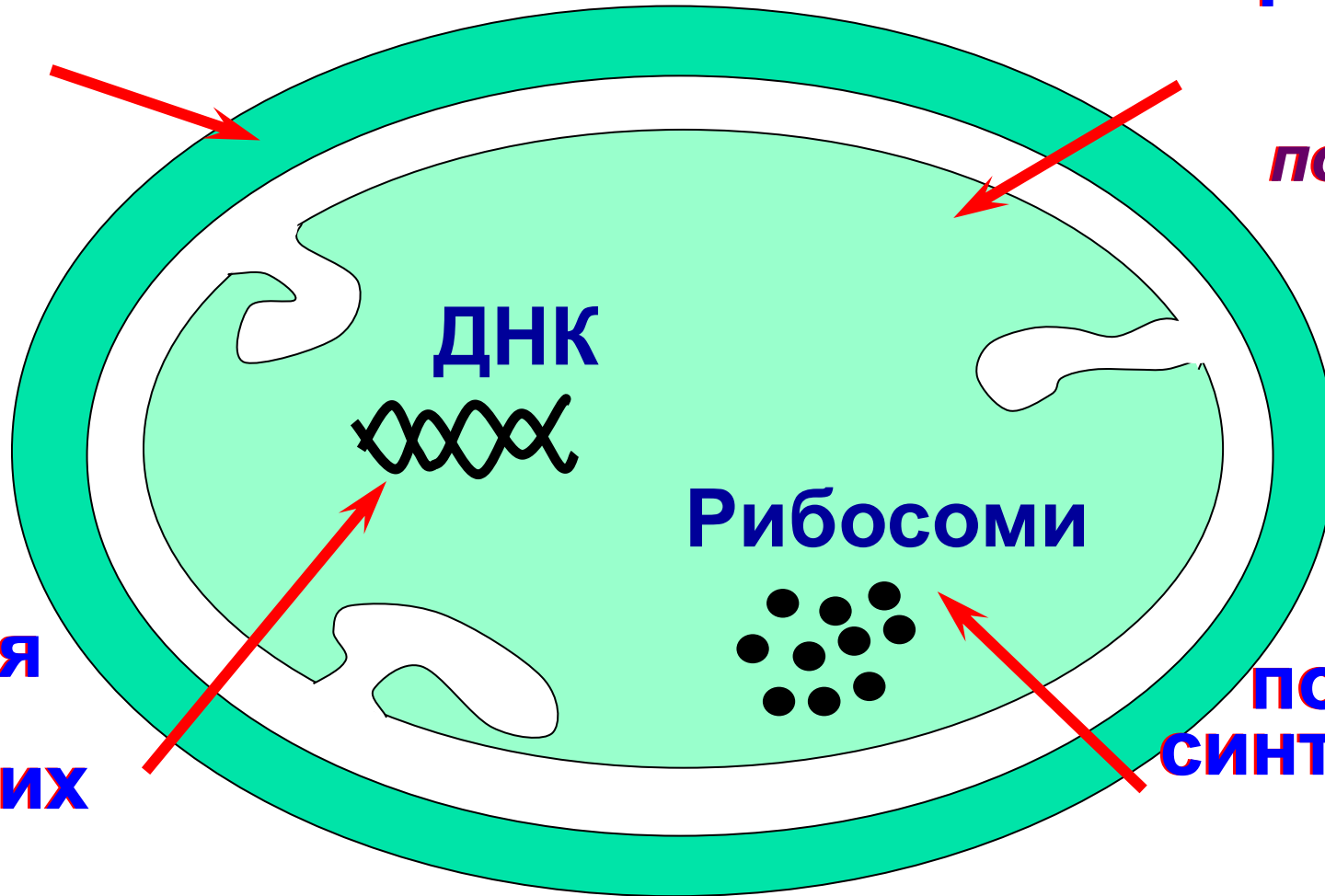

КЛАСИФІКАЦІЯ АНТИБІОТИКІВ ПО МЕХАНІЗМУ ДІЇ

порушення синтезу білків клітинної стінки:
пеніциліни, цефалоспорины, ристоміцин та ін.

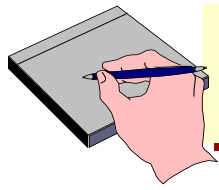
порушення проникності клітинної стінки:
поліміксини, полієни

порушення синтезу нуклеїнових кислот:
рифампіцин, гризеофульвін, протипухлинні та ін.

порушення синтезу білка клітини:
макроліди, аміноглікозиди, тетрацикліни, левоміцетин, лінкоміцин та ін.

КЛАСИФІКАЦІЯ АНТИБІОТИКІВ

по виду дії:

- **Переважно бактерицидна** – пеніциліни, цефалоспорины, аміноглікозиди та **фунгіцидна** – полієни
- **Переважно бактеріостатична дія** – тетрацикліни, левоміцетин, макроліди

Мінімальна переважна концентрація (МПК) – найменша концентрація антибіотику (в мг / л або мкг / мл), яка повністю пригнічує видимий ріст бактерій in vitro

Мінімальна бактерицидна концентрація (МБК) – найменша концентрація антибіотику (в мг / л або мкг / мл), яка при дослідженні in vitro викликає загибель 99,9% мікроорганізмів від вихідного рівня протягом певного періоду часу

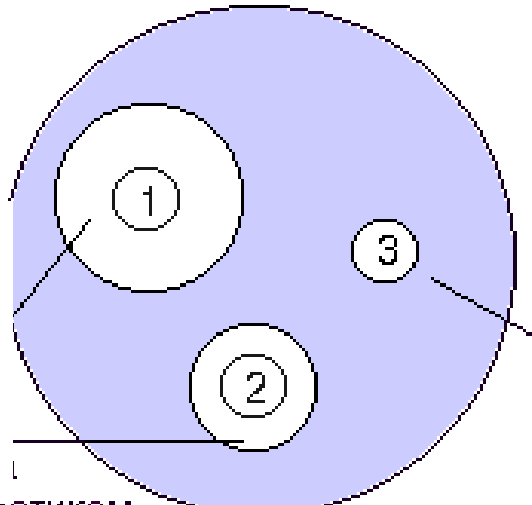

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ

● Рациональний вибір антибіотику

(в залежності від чутливості збудника захворювання, супутніх захворювань, анамнезу та ін.)

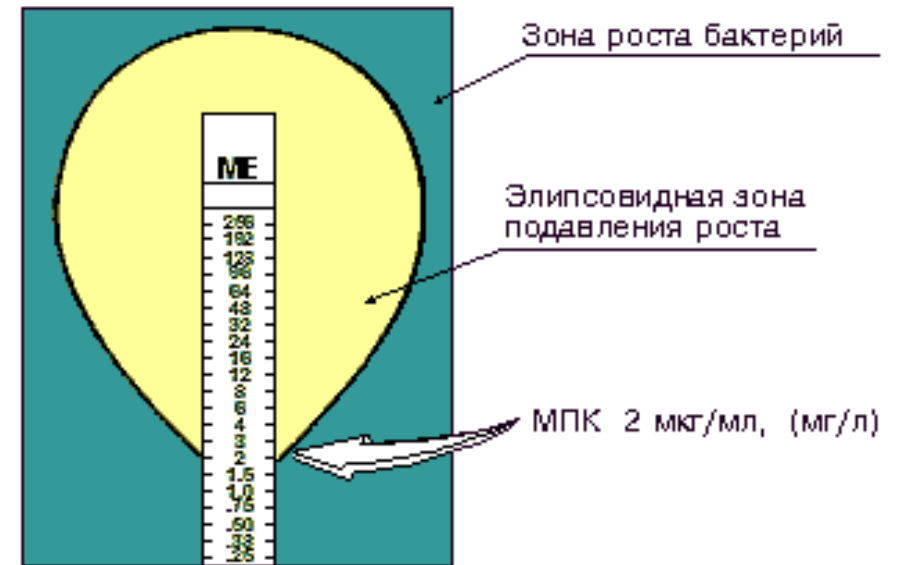
ДИСКОВО-ДИФУЗНИЙ МЕТОД

Пригнічення росту, збудник чутливий до АБ

Зона росту менша, помірна чутливість до АБ

Немає пригнічення росту, збудник резистентний до АБ

Е-тест

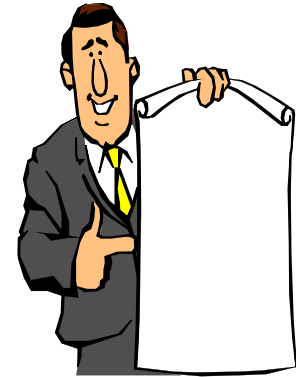
ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ

● **Раціональний вибір антибіотика**

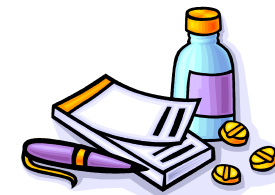
<i>категорія чутливості</i>	<i>клінічна характеристика</i>
Чутливий	Терапія успішна у звичайних дозах
З проміжною резистентністю	Терапія успішна при максимальних дозах або локалізації інфекції в тканинах накопичення антибіотика
Резистентний	Немає ефективності при використанні більш високих доз

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ (продовження)

- **Раній початок лікування**
- **Шляхи введення** (в залежності від локалізації та тяжкості процесу, супутніх захворювань)
- **Вибір дози для створення терапевтичної концентрації** (в залежності від маси тіла, віку, супутніх захворювань)
- **Інтервал введення** (в залежності від фармакокінетичних параметрів)

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ (продовження)

Тривалість лікування:

по ВОЗ, 1 препарат не більше 5-7 днів;
принцип «шлейфу»

Постантибіотичний ефект (ПАЕ) – пригнічення життєдіяльності мікроорганізмів, що триває після припинення контакту з антибіотиком (хв, г)

Комбіноване лікування:

- ✓ виправдане при змішаній інфекції, загрозі життю;
- ✓ частіше - бактерицидний з бактерицидною, бактериостатик зі статикою

Підвищення імунологічної реактивності організму

(пробіотики, вітамінопрепарати, імуномодулятори)

НЕБАЖАНІ ЕФЕКТИ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ

- **розвиток алергічних реакцій** (негайного - беталактамні та ін .; уповільненого типу)
- **розвиток полірезистентності у мікроорганізмів** (біологічна, видова, вторинна, персистуюча, перехресна)
- **прямі органотоксичні ефекти** (нейро-, гепато-, миело-, нефротоксичність, гастроінтестинальні порушення та ін.)
- **розвиток реакції загострення** (ендотоксичний)
- **розвиток суперінфекції** (кандидомікоз, стафілококкоз, гіповітаміноз)
- **мутагене, тератогенное, ембріо- та фетотоксична дія**

